Geachte raadsleden van de gemeente Montfoort,

Onlangs heb ik via een folder van Pure Energie vernomen dat de mogelijkheden worden verkend voor een windpark bij Cattenbroek. Ik had de folder, die vooral repte over ´geld verdienen met windenergie´ weinig aandacht geschonken, tot een dorpsbewoner mij wees op de precieze plannen. Ik ben gaan lezen en ben hiervan geschrokken. Vier gigantische windmolens in de polder, vlakbij ons dorp, vlakbij het recreatiestrand. En voor andere projecten in de regio worden zelfs al concrete plannen gemaakt door de gemeentes en/of de provincie Utrecht. Ik ben me gaan verdiepen in deze projecten en heb nu een hoop vragen en opmerkingen.

Visie
In een statenbrief van 14-01-2025 (productie 1) staat het volgende:
"*In gebied 24 is aan de kant van Montfoort ruimte voor 140 GWh. Dan zou echter een lijn naar het zuiden gevolgd moeten worden, waarmee het uitgangspunt van clustering langs infrastructuur niet gevolgd kan worden. Als alleen de lijn langs de A12 gevolgd wordt is in ieder geval ruimte voor circa 60 GWh in gebied 24 aan de kant van de gemeente Montfoort. Door het gebied 24 goed te benutten wordt een cluster gevormd met in het oosten windpark Rijnenburg en wat verder in het westen gebied 8 waarvoor de provinciën projectprocedure vervolgt*."

Van een omgevingsvisie mag enkel worden afgeweken als de aanleiding hiertoe zeer goed kan worden onderbouwd. Hoe kan de gemeente Montfoort de keuze voor 60, laat staan 140 HWh verantwoorden? In de Omgevingsvisie Montfoort (2021) (productie 2) staat notabene viermaal nadrukkelijk geschreven dat binnen gemeente Montfoort geen ruimte is voor (hoge) windturbines. Voor het waarborgen van dit standpunt is zelfs een amendement aangenomen (productie 3).

In het rapport Ontwikkelperspectief 1.0 Groene Hart 2050 (productie 4) staat het volgende:
De 'openheid van het landschap' wordt regelmatig als waarde van het Groene Hart benoemd. Hoe wordt deze kwaliteit gewogen ten opzichte van de komst van windmolens en zonneweides? Het ontwerpend onderzoek Energietransitie van het Bestuurlijk Platform Groene Hart werkte enkele richtingen uit met verbeelding hoe het landschap er dan uit kan komen te zien. Van belang is om hierover in de regio het gesprek voeren, in samenhang met de RES aanpak. Willen de partijen voor het Groene Hart als geheel een doelstelling voor energieopwekking formuleren en hierover gezamenlijk afspraken maken?
Is er reeds een gezamenlijke doelstelling geformuleerd? Zo ja wat houdt deze in?

De deelstudie Windenergie & Het Groene Hart 2050 (productie 5) gaat in op ruimtelijke kenmerken van windenergie in Nederlandse landschappen en dan met name in het Groene Hart. Er worden inzichten gedeeld uit literatuur en uit het ontwerpproces binnen dit Groene Hart project die uitleg behoeven. Op pagina 19 wordt geadviseerd over de opstellingskeuze:
Grootschalige opstellingen dienen in grote ruimtes te staan waarbinnen de opstellingen als groep beleefbaar zijn. Er is veel ruimte nodig op de plek waar veel windturbines komen→ Langs de Cattenbroekerdijk is niet veel ruimte. Windturbines zullen daar het complete landschap domineren en het stuk land geheel opvullen, van de A12 tot aan Montfoort, parallel aan Linschoten.

Samenhang tussen windturbines en landschapsstructuren zoals rivier of infrastructuur zijn alleen logisch wanneer de maatvoering enigszins vergelijkbaar is. Dus geen molen van 200 meter bij een provinciale weg van 20 meter breed → Hoe passen vier megaturbines van 280 meter naast de Blindeweg?

Omgevingsverordering en PlanMER

Voor wat betreft de omgevingsverordering. In het Toetsingskader, Provinciale omgevingsvisie (POVI) en (ontwerpversie) omgevingsverordening (productie 6), pagina 20 wordt verwezen naar Artikel 5.4 Instructieregel Windenergielocatie uit Ontwerp interim omgevingsverordening:
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Windenergie kan bestemmingen en regels bevatten die de realisatie van windturbines met een vermogen van 3 MW of meer toestaan, mits voldaan is aan de volgende voorwaarden: ***1. de windturbines worden in een in de omgeving passende combinatie van meerdere windturbines opgesteld****.* → In het geval van Windpark Cattenbroek zou dit absoluut niet zo zijn. In de PlanMER scoort gebied 24 negatief op de volgende punten (zie bijlage 1):

- *soortbescherming broedvogels en niet-broedvogels*
- *effect landschappelijke waarden*,
- *aansluiting op landschappelijke structuren*
- *ligging ten opzichte van recreatiegebieden (Cattenbroekerplas)*
- Tevens scoort het gebied negatief op het aandachtspunt *visuele interferentie*, als de turbines in Reijerscop/Rijnenburg langs de A12 worden geplaatst.

Daarnaast is het buitengebied van Montfoort een NOVI-aandachtsgebied en gaat het realiseren van een windpark bij Cattenbroek tegen nagenoeg alle adviezen mbt landschapsbeleid in (zie Eindrapportage Energie Groene Hart, productie 7).
In de rapportage van de CoP Windenergie en Landschapskwaliteit (productie 8) staat bijvoorbeeld over interferentie:
Voorkom rommeligheid als gevolg van interferentie. Houd ruime afstanden aan tussen opstellingen die van elkaar verschillen in vormgeving van de opstelling en in de richting. Onderlinge afstanden gaan dan al snel over 5 à 10 kilometer.
Aan deze afstand wordt bij lange na niet voldaan in de hypothetische opstellingen van gebied 24. Oftewel er zal niet worden voldaan aan de voorwaarden!

Participatie en maatschappelijk draagvlak

Wat zijn precies de stappen geweest om voldoende inwoners van gemeente Montfoort, in het bijzonder inwoners van Linschoten, te betrekken bij de plannen rondom grootschalige opwekking door windturbines in de gemeente Montfoort?
De inwoners van Linschoten zouden nagenoeg allemaal 'direct omwonende' worden van windpark Cattenbroek (10x de tiphoogte, vastgesteld in het toets- en afwegingskader). Hoe kan het dan dat er zo weinig participatie is rondom de plannen voor windturbines? Zijn inwoners wel voldoende ingelicht hierover? De opkomst van een inloopavond was 30 man?! Ik had hier persoonlijk ook geen weet van, ondanks dat ik niet onder een steen leef.

Een van de uitkomsten van het eerder gehouden participatieproject (afgerond 2021) wordt meegenomen in het toetsingskader:
"Het is heel belangrijk voor deelnemers dat het landschap open blijft. Vandaar dat deelnemers de voorkeur uitspraken voor energiescenario's waar het open landschap zoveel mogelijk wordt ontzien. Het landschap moet niet 'onrustig' worden. Cluster daarom zonnevelden en windmolens zoveel mogelijk langs infrastructuur en bebouwing, aldus een groot deel van de deelnemers."
Dit wijst op een gebrek aan maatschappelijk draagvlak voor megaturbines in de polder.

Dat bewoners zich niet laten horen, wil niet zeggen dat ze het eens zijn met de plannen.

Uit gesprekken met dorpsgenoten blijkt dat men totaal niet beseft om wat voor windturbines het hier gaat, of dat men deze wil plaatsen bij Papekop én Reijerscop én Rijnenburg én Cattenbroek. Die

bij Lopik, waar men dan aan refereert, zijn 120 meter hoog.
Daar komt nog bij dat voor veel inwoners misschien überhaupt niet duidelijk is dat gemeente Montfoort de deur voor megaturbines op een kier heeft gezet, na die stellig onderbouwde omgevingsvisie mét aangenomen amendement.

Gezondheidsrisico's
Er wordt bij het plaatsten van windturbines onvoldoende rekening gehouden met de bijkomende gezondheidsrisico's. Zowel een onderzoeksrapport van Arcadis (productie 9) als van het RIVM (productie 10) tonen aan dat er o.a. risico's zijn omtrent uitstoot schadelijke emissies en negatieve gezondheidseffecten door (laagfrequent) geluid. Er is hierover nog teveel onduidelijk. Daardoor zijn er nu geen normen die omwonenden voldoende bescherming bieden.
Wij willen in Linschoten geen zogenaamde pilotstudie met vier industriële turbines.

In de position paper ´Windalarm - Twaalf argumenten om de Nederlandse geluidsnorm voor industriële windturbines aan te scherpen´ (productie 11) wordt gepleit voor een redelijke geluidsnorm van 35dB, vergelijkbaar met een afstandsnorm van 10x de ashoogte van een industriële windturbine. Bij de huidige zeer grote, maar wat stillere windturbines, betekent dit een afstand van 1500 meter of meer tot woonhuizen

Op de website Windwiki.nl (opgericht door artsen) wordt vermeld: "het recht op een gezonde woonomgeving wordt geschaad - minimale afstand van 2 km aanhouden en maximale geluidssterkte van 20db laagfrequent geluid binnen woningen".

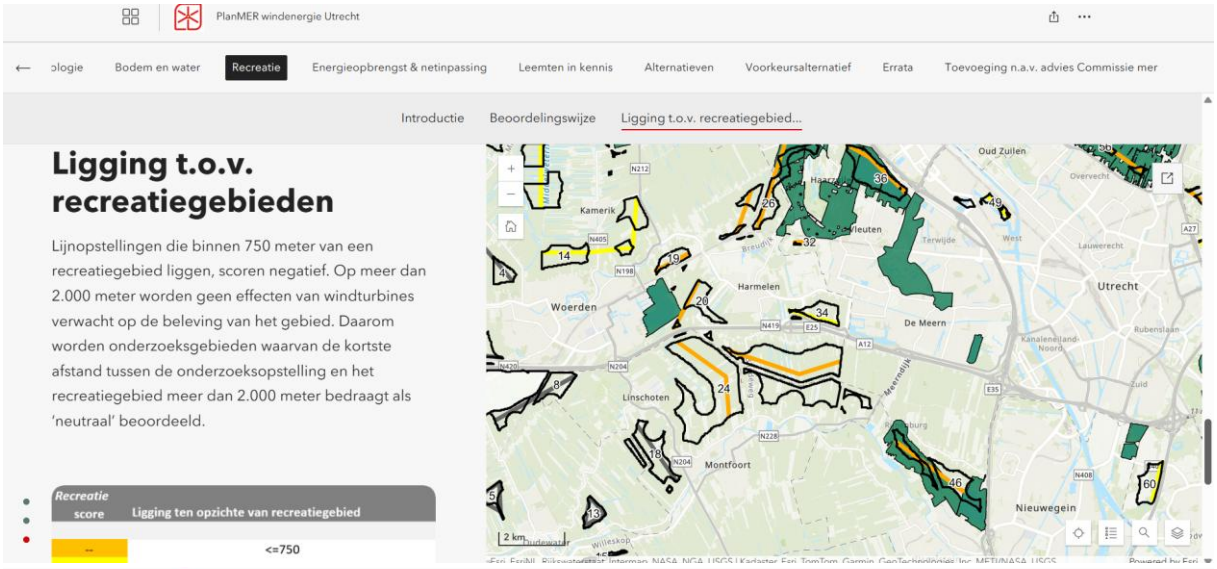
In het boek *Windmolendrama* van onderzoeksjournalist Elze van Hamelen (productie 12) wordt breed uitgeweid over o.a. de gezondheidsrisico's die windturbines met zich meebrengen. *De bouw van mega-windturbines op land dreigt een nieuwe toeslagenaffaire te worden. Het aantal mensen dat ernstige overlast ondervindt van windturbines, vooral slaaptekort en gezondheidsklachten, neemt snel toe nu nieuwe windturbines bijna zo hoog dreigen te worden als de Eiffeltoren en steeds dichter bij woonwijken neergezet worden.*
De burgers die het betreft, voelen zich niet gehoord, lopen bij elk loket van de overheid tegen muren aan en worden door de wet niet beschermd.
Ik zou iedereen die mag meebeslissen over het al dan niet plaatsen van windturbines willen aanraden dit boek te lezen.

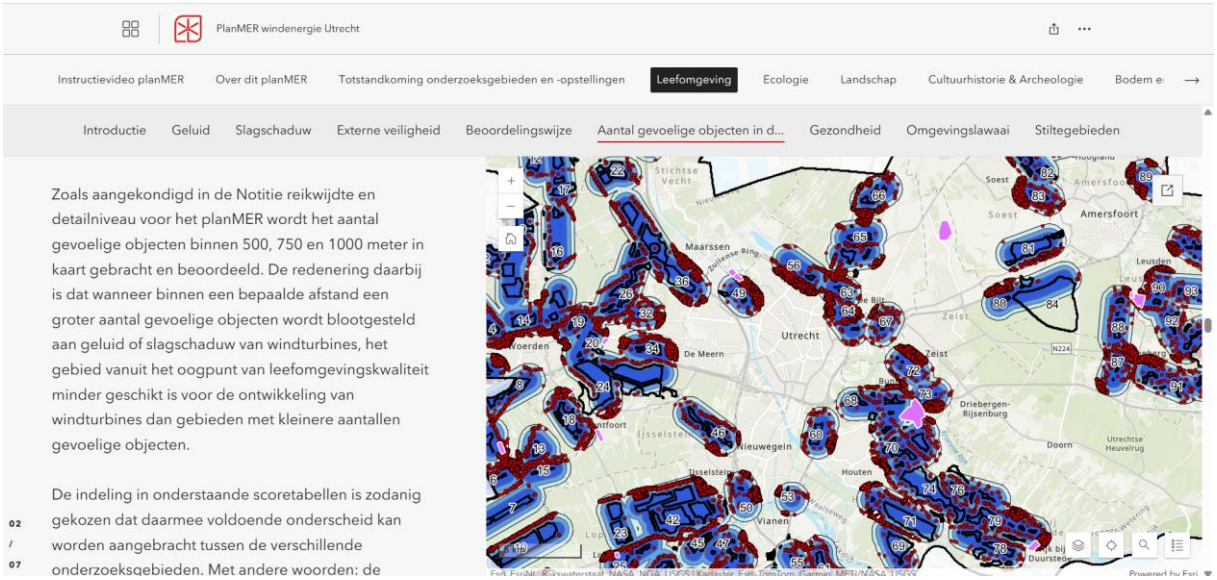
Kortom, ik en vele dorpsbewoners met mij maken ons ernstig zorgen over de plannen voor windturbines dichtbij ons dorp, dichtbij onze recreatiegebieden, midden in het landschap van Het Groene Hart. Het druist in tegen de adviezen, de rapporten, de voorheen opgestelde visie, het gaat totaal voorbij aan de inwonersbelangen. Daarom het verzoek om de huidige plannen op te schorten.

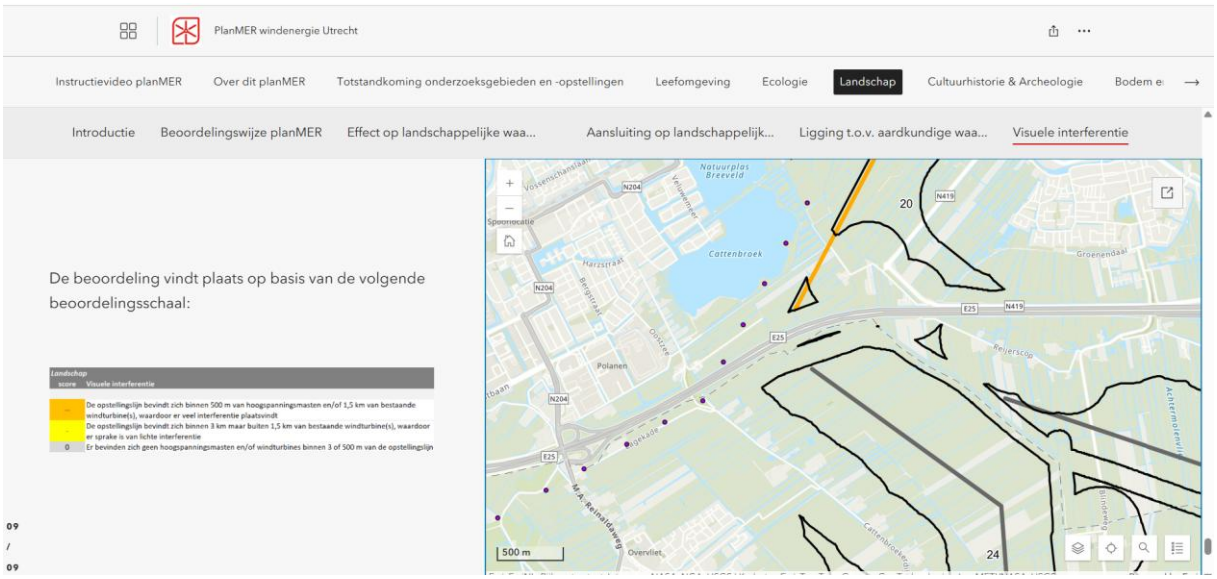
Met vriendelijke groet,

J. Taal en bewoners

Bijlage 1

PlanMER windenergie Utrecht
ologie
Bodem en water
Recreatie
Energieopbrengst & netinpassing
Leemten in kennis
Alternatieven
Voorkeursalternatief
Errata
Toevoeging n.a.v. advies Commissie mer
Introductie
Beoordelingswijze
Ligging t.o.v. recreatiegebied...
Ligging t.o.v. recreatiegebieden
Lijnopstellingen die binnen 750 meter van een recreatiegebied liggen, scoren negatief. Op meer dan 2.000 meter worden geen effecten van windturbines verwacht op de beleving van het gebied. Daarom worden onderzoeksgebieden waarvan de kortste afstand tussen de onderzoeksopstelling en het recreatiegebied meer dan 2.000 meter bedraagt als 'neutraal' beoordeeld.
Recreatie
score
Ligging ten opzichte van recreatiegebied
--
<=750
Oud Zuilen
Kamerik
Woerden
Harmelen
Montfoort
Linschoten
De Meern
Utrecht
Nieuwegein
2 km

PlanMER windenergie Utrecht
Instructievideo planMER
Over dit planMER
Totstandkoming onderzoeksgebieden en -opstellingen
Leefomgeving
Ecologie
Landschap
Cultuurhistorie & Archeologie
Introductie
Geluid
Slagschaduw
Externe veiligheid
Beoordelingswijze
Aantal gevoelige objecten in d...
Gezondheid
Omgevingslawaai
Stiltegebieden
Zoals aangekondigd in de Notitie reikwijdte en detailniveau voor het planMER wordt het aantal gevoelige objecten binnen 500, 750 en 1000 meter in kaart gebracht en beoordeeld. De redenering daarbij is dat wanneer binnen een bepaalde afstand een groter aantal gevoelige objecten wordt blootgesteld aan geluid of slagschaduw van windturbines, het gebied vanuit het oogpunt van leefomgevingskwaliteit minder geschikt is voor de ontwikkeling van windturbines dan gebieden met kleinere aantallen gevoelige objecten.
De indeling in onderstaande scoretabellen is zodanig gekozen dat daarmee voldoende onderscheid kan worden aangebracht tussen de verschillende onderzoeksgebieden. Met andere woorden: de
Maarssen
Utrecht
De Meern
Nieuwegein
Amersfoort
Zeist
Houten
Vianen
Driebergen-Rijsenburg
Doorn

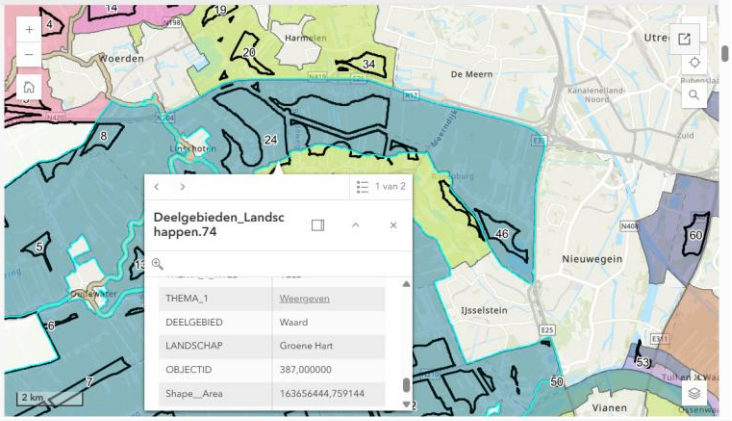

PlanMER windenergie Utrecht
Instructievideo planMER
Over dit planMER
Totstandkoming onderzoeksgebieden en -opstellingen
Leefomgeving
Ecologie
Landschap
Cultuurhistorie & Archeologie
Introductie
Beoordelingswijze planMER
Effect op landschappelijke waa...
Aansluiting op landschappelijk...
Ligging t.o.v. aardkundige waa...
Visuele interferentie
De beoordeling vindt plaats op basis van de volgende beoordelingsschaal:
Landschap
score
Visuele interferentie
Natuurplas Breeveld
Cattenbroek
Polanen
500 m

PlanMER windenergie Utrecht

Instructievideo planMER | Over dit planMER | Totstandkoming onderzoeksgebieden en -opstellingen | Leefomgeving | Ecologie | Landschap | Cultuurhistorie & Archeologie | Bodem e

Introductie | Beoordelingswijze planMER | Effect op landschappelijke waa... | Aansluiting op landschappelijk... | Ligging t.o.v. aardkundige waa... | Visuele interferentie

Landschapstype	Sublandschapstype	score
Groene hart	Rivierlint	0
	oude stroomrug	-
	lekzone	0
	open polder	--
	blokontginning	--
	opstrekkende ontginning	--
	Droogmakerij	--
	Waard	--
	Alblasserwaard- Vijfheeren-landen	--
Gelderse vallei	Mozaïek	--
	stroken	-
	binnenveld	-
Eemland	Eempolder	--
	Eemzone	-
	Arkemheen	--
	Overgangsgebied	0
Utrechtse Heuvelrug	Beboste toppen	-
	Zuidflank	-
	Achterflank	-

PlanMER windenergie Utrecht

Instructievideo planMER | Over dit planMER | Totstandkoming onderzoeksgebieden en -opstellingen | Leefomgeving | Ecologie | Landschap | Cultuurhistorie & Archeologie | Bodem e

Introductie | Beoordelingswijze planMER | Effect op landschappelijke waa... | Aansluiting op landschappelijk... | Ligging t.o.v. aardkundige waa... | Visuele interferentie

Meer acties

Landschap score	Effect op landschappelijke structuren
--	De windturbineopstelling sluit voor de beleving niet aan bij de landschappelijke structuren op het macroniveau. Hieronder vallen alle windturbineopstellingen die buiten de 250/500 meter zone van grootschalige landschappelijke structuren zijn gelegen. De onderzoeksopstelling wordt negatief beoordeeld als deze ook buiten 250 meter van kleinschalige landschappelijke structuren is gelegen.
-	De windturbineopstelling sluit voor de beleving niet aan bij de landschappelijke structuren op het macroniveau. Hieronder vallen alle wind-turbineopstellingen die buiten de 250/500 meter zone van grootschalige landschappelijke structuren zijn gelegen. De onderzoeksopstelling wordt beperkt negatief beoordeeld als deze wel binnen 250 meter van kleinschalige landschappelijke structuren is gelegen.
0	De windturbineopstelling sluit voor de beleving niet volledig aan bij de landschappelijke structuren op het macroniveau, maar heeft verder ook geen tot weinig verstoring van deze structuren tot gevolg. Hieronder vallen alle windturbineopstellingen die slechts deels binnen de 250/500 meter zone van grootschalige landschappelijke structuren zijn gelegen en solitaire windturbines die niet als landmark dienen.
+	De windturbine-opstelling sluit voor de beleving aan bij de landschappelijke structuren op het macroniveau. Hieronder vallen alle windturbineopstellingen die volledig binnen de 250/500 meter zone van groot-schalige landschappelijke structuren zijn gelegen en solitaire windturbines die als landmark kunnen dienen bij bijvoorbeeld een knooppunt.

